

ind under autorisationsordningen under REACH, når der findes egnede testmetoder og kriterier er blevet etableret.

Danmark vil herudover bidrage med ny viden om stoffer, der har hormonforstyrrende effekter, til EU's dynamiske liste over potentielt hormonforstyrrende stoffer.

D. Afslutning.

Den trestrengede danske indsats på området skal ses i tæt sammenhæng med den internationale indsats på området og udgør i sig selv et væsentligt bidrag hertil. Indsatsen skal også ses i lyset af, at der er tale om meget komplekse problemstillinger, hvor vi i vidt omfang arbejder med at udvikle og præcisere hypoteser om sammenhænge, som altså ikke er bevist, mellem forekomsten af hormonforstyrrende stoffer i vores omgivelser og forekomsten af en række sygdomme og forstyrrelser hos mennesker.

Miljøstyrelsen vil medio 2003 fremlægge en status for arbejdet med den nationale strategi for hormonforstyrrende stoffer.

3. Politiske udtalelser

Et *flertal* i udvalget (V, DF, KF og KRF) støtter det af miljøministeren anførte.

Partierne noterer sig ministerens bidrag og deler ministerens ønske om en styrket indsats over for de stoffer, der har eller er mistænkt for at have en hormonforstyrrende effekt. Det konstateres samtidig, at der fra den tidligere regerings side ikke er taget initiativ til et generelt forbud mod stoffer med hormonforstyrrende effekter. På baggrund af det af miljøministeren udarbejdede beretningsbidrag er V, DF, KF og KRF enige i, at der her og nu ikke er grundlag for et generelt forbud. Samtidig har partierne forstået, at Danmark er det land, der er længst med hensyn til en indsats over for hormonforstyrrende stoffer, og som bidrager væsentligt til, at der til stadighed er fokus på indsatsen internationalt, herunder ikke mindst i EU.

EU-Kommissionen har opstillet en kandidatliste med 553 stoffer, som skal undersøges nærmere for deres potentielt hormonforstyrrende effekter. Stofferne er efterfølgende blevet opdelt i forhold til muligheder for eksponering og den viden, der er tilgængelig om stofferne. Herved er fremkommet en liste med 66 stoffer, hvor man

har dokumentation for hormonforstyrrende effekt.

For at vurdere, om der er behov for – ud fra et forsigtighedsprincip – at gribe ind over for de enkelte stoffer på listen med de 66 stoffer, har miljøministeren givet V, DF, KF og KRF følgende gennemgang af status for de enkelte stoffer, hvilken regulering der allerede findes, og den viden, der er om anvendelser og eksponering:

Det er oplyst, at 22 stoffer ud af de 66 er bekæmpelsesmidler. 10 af disse er forbudt i EU, og 10 er enten forbudt eller ikke godkendt til brug i Danmark. Af de resterende 2 stoffer er det ene (Maneb) godkendt, men har ikke været på markedet i Danmark siden 1998, mens det andet (Thiram) kun er godkendt til visse anvendelser.

Organiske tinforbindelser, som udgør 21 af stofferne på listen, er omfattet af TBT-konventionen om globalt forbud mod anvendelse som biocid i antifoulingssystemer. Stofferne er i EU forbudt til bundmaling på skibe kortere end 25 meter og må ikke anvendes til behandling af industrivand. De organiske tinforbindelser er forbudte til anvendelse som biocider, hvilket er den væsentligste kendte anvendelse.

9 PCB-stoffer er forbudt og omfattet af Stockholmkonventionen.

De 3 dioxiner og furaner er også omfattet af Stockholmkonventionen. De findes kun som forurening, og der er udarbejdet en national handlingsplan for disse samt fastsat grænseværdier for udledning, affald og indhold i fødevarer.

De 3 ftalater er alle under risikovurdering i EU. Ved en risikovurdering kortlægges stoffernes anvendelsesmønstre og den samlede udsættelse for mennesker og miljø. Hvis konklusionen på risikovurderingen er, at der er fare for mennesker eller miljø, fremsætter Kommissionen forslag til regulering af stoffernes anvendelse. De 3 ftalater er klassificerede eller forventes klassificeret for deres effekter på fostre og skader på forplantningsevnen. Danske producenter er via Renere Produktprojekter i gang med at finde substitutionsmuligheder for de relevante produkter. Partierne har i øvrigt noteret sig Miljøstyrelsens oplysning om, at det indhold af de 3 ftalater, som er fundet i kosmetik i en amerikansk undersøgelse, ikke giver anledning til bekymring.